

SIGDAL KOMMUNE TEKNISK ETAT
Borgestubakken 2
3350 PRESTFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mabel Katrine Seland Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Sigdal kommune

**Sigdal kommune har ikke avvik fra krav i tillatelsen eller forurensningsregelverket i
rapporteringsåret 2025.**

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for rapporteringsåret 2025 til etterretning.

**Kommunen skal betale et gebyr på 5 300 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten.
Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Sigdal kommune sitt avløpsnett og Eggedal
avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Eggedal avløpsrenseanlegg

Sigdal kommune har rapportert at avløpsnettet til Eggedal avløpsrenseanlegg har ett installert
nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Dere rapporterer at det ikke er sluppet ut urensset
avløpsvann ved overløp på avløpsnettet i 2025.

Sigdal kommune rapporterer at det er 1 020 fritidsboliger og 182 innbyggere tilknyttet avløpsnettet i
2024. Dette er en økning på 7 fritidsboliger sammenliknet med 2024, hvor dere rapporterte at dere
hadde 1 013 fritidsboliger tilknyttet. Antall innbyggere er det samme som rapportert ved fjorårets
rapportering. Sigdal kommune skriver i skjemaet for årsrapportering at det fortsatt bygges en del
fritidsboliger på fjellet, men det føres ikke mer avløpsvann mot Eggedal renseanlegg. Konstant
tilførsel til Eggedal renseanlegg opprettholdes ved at eksisterende bebyggelse nær Djupsjøen «snus»
og sendes mot Norefjell renseanlegg, ved tilkobling av nye eiendommer nær Tempelseter/Eggedal.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad er tilnærmet
100 %, da det ikke er kjente overløpshendelser eller kjente/mistenkte lekkasjer. Statsforvalteren gjør
oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for

avløpsnett, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnett. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen. Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravene i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

Eggedal avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Eggedal avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 34 622 m³ avløpsvann og at ingenting har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden mottatt avløpsvann er noe redusert sammenliknet med tall for 2024, da anlegget mottok 38 859 m³.

Eggedal avløpsrenseanlegg overholder sekundærrensekravene i 2025. Samtlige prøver for BOF₅ og KOF_{CR} oppfyller både konsentrasjonskravet og prosentkravet. Også rensekravet for fosfor på 95 % rensing overholdes, med en beregnet renseeffekt for fosfor på 98,2 % i rapporteringsåret. Kommunen kommenterer selv at anlegget renser godt, og at utjevning (via fordrøyningsstanken) gir en mer stabil drift og gjør det enklere å oppnå gode renseresultater.

Dimensjonerende kapasitet for Eggedal avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 2 800 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2025 var 2 536 pe (BOF₅). Dette samsvarer med vår utregning når vi ser på enkeltprøve i maksuke. Dette betyr at rammen i tillatelse på 2 800 pe, ikke er overskredet i 2025. Kommunen har tidligere hatt gjentakende alvorlige brudd på rammen i tillatelsen.

Ved beregning av maksukebelastning i egenkontrollrapporteringen for 2024 hadde Sigdal kommune utelatt en enkeltprøve som kommunen mente åpenbart lå langt utenfor hva som var realistisk belastning i denne uken. Innløpskonsentrasjonen var ekstremt høy, langt over hva som er vanlig i avløpsvann. Videre opplyste kommunen om at når det kommer til stoffmengdebelastning, hadde dere fortsatt innkjøringsproblemer med fordrøyningsstanken og opplevde at avløpsvannet som kom inn til renseanlegget i perioder ikke var representative. Vi skrev følgende i vår tilbakemelding for rapporteringsåret 2024: *Statsforvalteren forventer at kommunen iverksetter tiltak, slik at dere kan dokumentere en representativ maksimal ukesbelastning ved neste års rapportering. Dette slik at dere får dokumentasjon på om maksimal ukesbelastning er innenfor tillatelsens ramme. Et mulig tiltak kan være å ta flere prøver i maksuke.* I skjema for årsrapportering for 2025 skriver dere at fordrøyningsstanken er bygget om for å gi bedre omrøring, og ulik programmering er testet ut. Dere skriver at det ser ut til at dere nå jevnt over unngår sedimentering, og at det i 2025 ikke har vært tilfeller av innløpskonsentrasjoner over tillatt belastning. Kommunen anser at prøvene nå er vesentlig mer representative, men ser at dere fortsatt er sårbare for forhøyede verdier dersom det er lavt nivå i

fordrøyningstanken, da omrøring stopper ved et visst nivå grunnet kjøling av pumpa. Vi minner om at innkjøringsproblemer knyttet til fordrøyningstanken, ikke er grunnlag for å unnta enkeltprøver jf. forurensningsforskriften § 14-13. Prøvene kan kun avskrives dersom analyseverdiene er ekstreme på grunn av uvanlige forhold som anleggseier ikke med rimelig innsats kunne ha forutsett eller forebygget.

Andre kommentarer

Vi understreker igjen at bruk av fordrøyningsbasseng anses som en vesentlig endring av utslippet, og derfor er søknadspliktig i henhold til forurensningsloven § 14-4. Statsforvalteren har 02.07.2025 gitt kommunen et pålegg om å sende inn opplysninger som skal utgjøre søknadsgrunnlaget for ny tillatelse etter forurensningsloven for kommunens avløpssektor (saksnr. 2020/20465). I pålegget ble det satt frist 31.01.2026 for å sende inn opplysningene i form av søknad om tillatelse. Vi mottok 09.07.2025 brev fra kommunen der dere redegjør for kartlegging av tettbebyggelser i områdene Eggedal, Tempelseter og Djupsjøen. Kommunen opplyste i brevet om at for å kunne klare fristen i pålegget, er dere avhengig av avklaringer knyttet til beregning av tettbebyggelsene. Statsforvalteren har ikke gitt kommunen de nødvendige avklaringene enda, og er i dialog med Miljødirektoratet om kommunens henvendelse.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Statsforvalteren viser til e-post fra Sigdal kommune v/Ingrid Bakke datert 27.05.2026 med vedlagt årsrapport for 2025 for resipientovervåking i Eggdøla ved Eggedal renseanlegg i Sigdal kommune.

Rapporten bekrefter at det i 2025 ble gjennomført totalt seks vannprøvetakinger ved to prøvetakingsstasjoner, en oppstrøms og en nedstrøms utslippspunktet til renseanlegget. I 2025 ble det også tatt prøver av begroingsalger oppstrøms og nedstrøms renseanlegget. I tråd med overvåkingsprogrammet skal det ikke tas nye prøver før i 2028.

I Vannmiljø er resultater for vannprøver registrert ved stasjonene Eggedal oppstrøms K (012-81580) og Eggedal nedstrøms K (012-81581). Resultater fra begroingsalger er ikke registrert hverken oppstrøms eller nedstrøms. I Vannmiljø er det heller ikke registrert en stasjon på lokasjonen til Eggedal nedstrøms B.

Vi minner om at det i pålegget om resipientovervåking inkluderer parameteren løst reaktivt ortofosfat på filtrerte prøver (P-ORTO-F). I Vannmiljø er dataene lagt inn som ufiltrert fosfat (PO4-P), selv om det i rapport og vedlagte analyserapporter er beskrevet prøve/analyse av løst reaktivt ortofosfat. Tilsvarende tilbakemelding ble gitt for resipientovervåking i 2024 og vi ber om at dette følges opp.

Riktig prøvetaking og registrering i Vannmiljø er sentralt for klassifisering av tilstand etter vannforskriften. Det er kommunens ansvar for at dette utføres riktig og vi ber om at dette følges opp.

Metoder og resultater presenteres på en oversiktlig måte, og det er gjort vurderinger av tilstand og påvirkning. Det er foretatt en sammenligning med data fra tidligere år.

Vi tar årsrapporten for resipientovervåking av Eggdøla ved Eggedalen renseanlegg til etterretning.

Konklusjon

Sigdal kommune har ikke avvik fra krav i tillatelsen eller forurensningsregelverket i rapporteringsåret 2025. Kommunen har tidligere hatt gjentakende brudd på pe-rammen i tillatelsen.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at dere må betale gebyr på 5 300 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapporten. Hjemmel for fastsetting av gebyr er forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Seland Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent